

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2024 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 958 223 382
Organisasjonsform: Gjensidig forsikringselskap
Foretaksnavn: VARIG HADELAND FORSIKRING
Forretningsadresse: Jarenstranda 12
2750 GRAN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2024 - 31.12.2024

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Jakob Ruud
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 21.05.2025

Grunnlag for avgivelse

År 2024: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2023: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2024

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 06.07.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING			
Opptjente bruttopremier		31 157 325	22 947 574
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		1 554 599	1 293 421
Sum premieinntekter for egen regning	3	29 602 726	21 654 153
Andre forsikringsrelaterte inntekter	4	6 502 350	3 246 928
Erstatningskostnader			
Brutto erstatningskostnader		23 654 430	18 692 971
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		1 737 428	1 164 719
Sum erstatningskostnader for egen regning	3	21 917 002	17 528 252
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	5	10 758 173	9 505 563
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkl. provisjoner for 5,6 mottatt gjenforsikring		1 827 664	2 079 672
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		12 585 837	11 585 235
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	7	16 279 564	14 383 399
Resultat av teknisk regnskap		-14 677 327	-18 595 805
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto Inntekter fra investeringer			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		2 515 841	4 493 235
Netto driftsinntekt fra eiendom		235 412	371 783
Verdiendringer på investeringer		13 814 626	14 464 413
Realisert gevinst og tap på investeringer		11 796 174	2 418 596
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader		842 641	164 159
Sum netto inntekter fra investeringer		27 519 412	21 583 868
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter	9	5 406 515	-97 088
Andre kostnader		491 578	402 519

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Resultat av ikke-teknisk regnskap		32 434 349	21 084 261
Resultat før skattekostnad		17 757 022	2 488 456
Skattekostnad	8	10 257 080	-2 857 244
Resultat før andre inntekter og kostnader		7 499 942	5 345 700
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-1 187 654	1 233 785
Øvrige andre inntekter og kostnader		3 737 583	-3 827 559
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		-296 914	308 446
Totalresultat		10 346 785	2 443 480

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
BALANSE - EIENDELER			
Immaterielle eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler		0	0
Investeringer			
Eierbenyttet eiendom	9	10 918 388	2 834 006
Bygninger og andre faste eiendommer		10 918 388	2 834 006
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	10,11	190 433 158	176 568 477
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		190 433 158	176 568 477
Rentebærende verdipapirer	10,11	60 307 827	60 174 834
Utlån og fordringer	10,12	245 842	170 597
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		60 553 669	60 345 431
Andre finansielle eiendeler			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		0	0
Sum investeringer		261 905 215	239 747 914
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelse			
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie			
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	10	204 703	4 745 800
Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelse		204 703	4 745 800
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		0	0
Andre fordringer	10	18 370 769	13 303 934
Sum fordringer		18 370 769	13 303 934
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	9	1 770 382	1 584 433
Kasse, bank	10	6 875 441	3 246 420
Eiendeler ved skatt	8,10	0	9 960 167
Andre eiendeler betegnet etter sin art	10,13	5 570 476	5 993 658
Sum andre eiendeler		14 216 299	20 784 678
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	10	1 396 354	866 679

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		1 396 354	866 679
SUM EIENDELER		296 093 340	279 449 005
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital		0	0
Sum innskutt egenkapital		0	0
Opptjent egenkapital			
Fond m.v.			
Fond for urealiserte gevinster		3 853 714	116 131
Avsetning til naturskadekapital		23 203 539	24 171 253
Avsetning til garantiordningen		1 135 340	815 283
Annen opptjent egenkapital		210 274 252	204 738 740
Sum opptjent egenkapital	14	238 466 845	229 841 407
Sum egenkapital		238 466 845	229 841 407
Sum ansvarlig lånekapital m.v.		0	0
Brutto forsikringsforpliktelser			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	3	16 712 663	11 263 563
Brutto erstatningsavsetning	3	12 699 501	19 969 177
Sum brutto forsikringsforpliktelser		29 412 164	31 232 740
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser o.l.	13	3 127 008	3 306 586
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	8	498 613	580 384
Forpliktelser ved utsatt skatt	8	754 558	1 006 068
Andre avsetninger for forpliktelser		902 274	150 000
Sum avsetninger for forpliktelser	10	5 282 453	5 043 038
Andre forpliktelser	10,15	21 247 501	11 827 135
Sum forpliktelser		21 247 501	11 827 135

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	10,15	1 684 377	1 504 685
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		1 684 377	1 504 685
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		296 093 340	279 449 005

2024

VARIG
HADELAND
FORSIKRING

INNHOOLD:

Leder	s. 3	Balanse	s. 17
Ansatte	s. 6	Kontantstrømoppstilling	s. 19
Våre markedsområder	s. 7	Egenkapitalendring	s. 20
Hovedposter/nøkkeltall	s. 8	Noter	s. 21
Tillitsvalgte	s. 11	Revisors beretning	s. 49
Styrets årsberetning	s. 13	Definisjoner – faguttrykk	s. 53
Resultatregnskap	s. 16		

Å være lokal, tilgjengelig, kompetent og konkurransedyktig, slår godt an hos kundene.

Å VÆRE LOKAL, TILGJENGELIG, KOMPETENT OG KONKURRANSEDYKTIG, SLÅR GODT AN HOS KUNDENE

Varig Hadeland Forsikring følger sin langtidsplan, som i korte trekk handler om å bygge et sterkt lokalt forsikringssselskap på Hadeland og i Gjøvik, Toten og Land-kommunene. Vi har styrket bredden og kompetansen i vår stab både på Lena og Gran. Våre investeringer i form av nyansettelser og utvidelser fortsetter å utfordre lønnsomheten på kort sikt. På lang sikt vil et større forretningsvolum gi bedre økonomisk stabilitet. Dette er fremdeles det viktigste målet for vår satsing. I 2024 hadde vi en vekst i kundemassen på hele 44 % og veksten fortsetter.

Å være lokale, tilgjengelige og med personlige rådgivere slår godt an. Vi oppnår en unik nærhet til våre kunder og vi klarer å være konkurransedyktige i markedet.

Skadeinflasjon i forsikringsbransjen gir økte priser for alle – og muligheter for oss

Det har vært unormalt høye prisøkninger i 2024. Grunnen er at reparasjonskostnadene på hus og bil har skutt i været. Dette er en utfordring som hele forsikringsbransjen har, og vi ligger nok i det nedre sjiktet med tanke på prisøkninger. Til tross for prisøkningene blir kundene værende hos oss (kundeavgang 6,3 % mot bransjesnitt på >10 %). Dette bekrefter at vi har konkurransedyktige priser og lojale kunder.

Forsikringsbransjens generelle prisøkning fører til større bevegelse blant forsikringskundene. Mange flere er nå ute og sjekker sine priser. For vår del har dette gitt positive utslag og økt kundetilstrømming.

Skadeforebygging virker

Vi er like mye skadeforebyggere som vi er forsikringsrådgivere. Å bidra til god (lav) risiko for brann- og vannskader i hjemmet, er svært viktig for oss og våre kunder. Vi jobber kontinuerlig med skadeforebygging gjennom rådgivning og gjennom våre tilskuddsordninger. Vannskader i hus har økende tendens. Vi ønsker at alle våre kunder sikrer seg med vannstoppventil for å redusere risikoen for vannskade og gir derfor kr. 2000.- i tilskudd til dette. Vannstoppventil reduserer risikoen for større vannskader betraktelig og er derfor både trygt og godt for kunden, og det bidrar til at vi kan holde prisøkningene på et minimum.

I 2024 var det en økning i branner nasjonalt, men blant våre kunder har vi ikke hatt branner siden 2019. Noe av dette skyldes nok tilfeldigheter, men en stor andel av våre kunder har brannvarsling, el-kontroll, termografering og andre brannforebyggende tiltak.

Holdningsskapende arbeid innen forebygging

Vårt samarbeid med det lokale brannvesenet gjennom konseptet *Varig Trygghet*, gir oss en unik mulighet til å drive holdningsskapende arbeid. Her besøkes alle barn/unge i Gran og Lunner fem ganger i løpet av sin oppvekst. Vi begynner arbeidet med Bjørnis i barnehagene, via Varig-agenter i barne- og mellomtrinnet og avslutter med trygghetsdag for russen. Jeg vil takke Lunner-Gran brann og redning for et meget godt samarbeid her!

Varigfondet gir mening

Gjennom Varigfondet deler vi årlig ut pengegaver til lag- og foreninger. Vi opplever at dette verdsettes høyt, og at det er bra å kunne bidra lokalt. Mange kunder kjenner oss også gjennom arbeidet vi gjør i Varigfondet.

Vår nysatsing på Lena går godt

Vi åpnet kontor på Lena i juni 2022, og vi har blitt godt mottatt i markedet, spesielt i Østre Toten. Vi har etablert et meget godt skadeforebyggende samarbeid med Østre Toten brann og redning samt Frivilligsentralen i samme kommune.

Vi merker at kjennskapen til oss har blitt bedre i vårt nye markedsområde og arbeidet med dette har foregått på mange områder. Sosiale medier, radio og lokalpresse samt lokale aktiviteter har gitt resultater, men dette er et langsiktig og krevende arbeid.

Våre nye medarbeidere har raskt kommet på et høyt kompetansenivå, i godt samarbeid med våre etablerte rådgivere. Det er gøy å gå på jobb med så mange dyktige og hyggelige kollegaer!

Vi opplever god støtte fra et kompetent og engasjert styre samt en godt involvert og entusiastisk generalforsamling. Det gjør hverdagen god for oss som skal gjøre jobben.

Videre vekst og flere ansettelser i 2025

I september flyttet vi hovedkontoret på Gran fra Storgata 34 til Jarenstranda 12. Flyttingen har gitt oss tidsriktige lokaler, bedre arbeidsforhold og god tilgjengelighet for våre kunder. Medarbeiderundersøkelsen viser at nye lokaler har ført til økt trivsel og effektivitet. Vi har høye vekstmål også i 2025 og ser alltid etter nye interessante kandidater. I 2025 skal vi ansette nye rådgivere på Hadeland og på Toten.

Vi fortsetter å satse på tilstedeværelse, lokale samarbeid og å være nær kunden. Vi skal sikre gode og trygge kompetansearbeidsplasser lokalt, samt vekst og utvikling for selskapet. Satsingen gjør vi i tett samarbeid med Varig Orkla Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal. Vi tre Varig-selskapene er alle medeiere i Frende og representert i styret i Frende Holding. Sammen utvikler vi oss til det beste for våre kunder og ansatte.

Vårt mål er ikke å bli størst mulig, men å styrke oss ytterligere for at vi også i fremtiden kan gjøre det vi tror på: å trygge kundene, forebygge skader og gi tilbake til lokalsamfunnet.

Takk til alle nye og gamle kunder! Takk til mine dyktige medarbeider som viser stort engasjement og arbeidsglede!

Jeg trives og gleder meg til fortsettelsen.

Erikob Ruud
adm. dir.

ANSATTE

Administrasjon

Jakob Ruud
adm. direktør

Anne Berit Stastad Svartaas
administrasjonsssekretær/rådgiver

Per Øystein Erstad
salgsleder

Hanne Thoen
markedsjef

Privat

Trond Myrvang
senior kundefrådgiver

Nora Linset
kundefrådgiver

Kjetil Skaufel
senior kundefrådgiver

Knut Olav Strømsæther
kundefrådgiver

Stina Wold
kundefrådgiver

Line Terese Johansen
kundefrådgiver

Sarah Stenbråten Monsen
kundefrådgiver

Nathalie Thornæs Hovde
kundefrådgiver

Landbruk

Inger Knoph Tingelstad
landbruksassurandør

Knut Magnus Lund
senior kundefrådgiver

Anja Østby
kundefrådgiver

Bedrift

Martine Sønsteby
kundefrådgiver

Freddy Gulbrandsen
kundefrådgiver

Trine Jeanette Mathisen
kundefrådgiver

Ann-Karin Huseby
kundefrådgiver

VÅRE MARKEDSOMRÅDER

Vi er til stede i vårt nærmiljø, og er eid av våre kunder.

Fra våre kontorer på Gran og på Lena skaper vi trygghet gjennom skadeforebygging og salg av skade- og livsforsikring.

Vi tilbyr alle type forsikringer, og hjelper deg med å velge det du trenger.

PRIVATMARKEDET

Komplette løsninger innen person- og skadeforsikring og pensjon.

Våre rådgivere i privatmarkedet er:

Trond Myrvang, senior kundefrådgiver

Knut Olav Strømsæther, kundefrådgiver

Nora Linset, kundefrådgiver

Kjetil Skaufel, senior kundefrådgiver

Stina Wold, kundefrådgiver

Line Terese Johansen, kundefrådgiver

Sarah Stenbråten Monsen, kundefrådgiver

Anne Berit Stastad Svartaas, kundefrådgiver

Nathalie Thornæs Hovde, kundefrådgiver

NÆRINGSLIVSMARKEDET

Fullsortimentsleverandør til næringslivskunder.

Våre rådgivere på næringsliv er:

Martine Sønsteby, kundefrådgiver

Trine Jeanette Mathisen, kundefrådgiver

Ann-Karin Huseby, kundefrådgiver

Freddy Gulbrandsen, kundefrådgiver

LANDBRUKSMARKEDET

Vi tilbyr alle forsikringer i tilknytning til landbrukseiendommer og drift av disse.

Våre rådgivere innen landbruk er:

Inger Knoph Tingelstad, landbruksassurandør

Knut Magnus Lund, senior kundefrådgiver

Anja Østby, kundefrådgiver

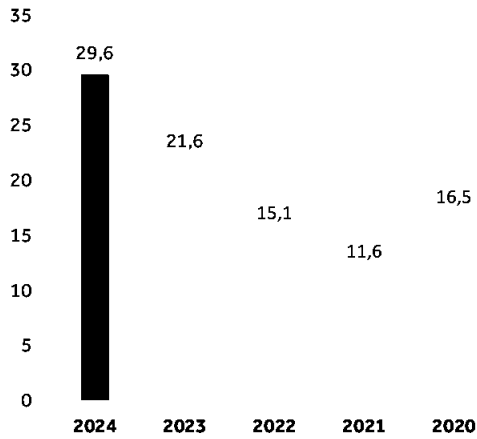

HOVEDPOSTER I ÅRETS REGNSKAP/NØKKELTALL

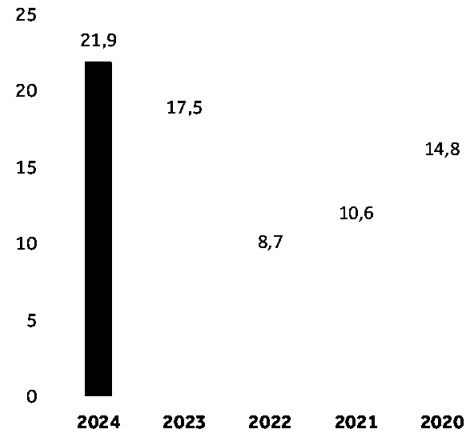
	2024	2023
Teknisk regnskap for skadeforsikring		
Premieinntekt for egen regning	29 602 726	21 654 153
Erstatningskostnader for egen regning	-21 917 002	-17 528 252
Andre forsikringsrelaterte inntekter	6 502 350	3 246 928
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-12 585 837	-11 585 235
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	-16 279 564	-14 383 399
Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring	-14 677 327	-18 595 805
Inntekter fra investeringer	27 519 412	21 583 868
Resultat av ikke teknisk regnskap	27 519 412	21 583 868
Andre inntekter og kostnader	4 914 937	-305 431
Skattekostnad	-10 257 080	-2 857 244
Andre resultatkomponenter	2 846 842	-2 902 220
Totalresultat	10 346 784	2 443 480
<i>Disponeringer</i>		
Endring i avsetning til naturskadefond	-967 714	-1 734 768
Endring i avsetning til garantiordning	320 057	40 389
Avsatt til utbytte	0	-2 340 769
Aktuarielle gev/tap på pensjon	-890 740	925 339
Overført til annen opptjent egenkapital	1 972 857	1 574 996
Overført til Varigfondet	-1 972 857	-1 574 996
Overført fra egenkapitalfond	11 885 181	9 380 839
Sum disponeringer	10 346 784	2 443 480

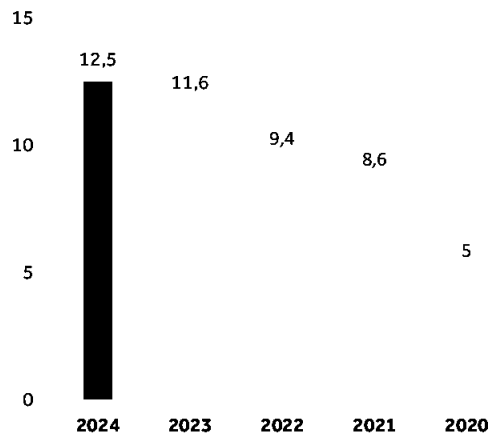
Premieinntekter NOK mill

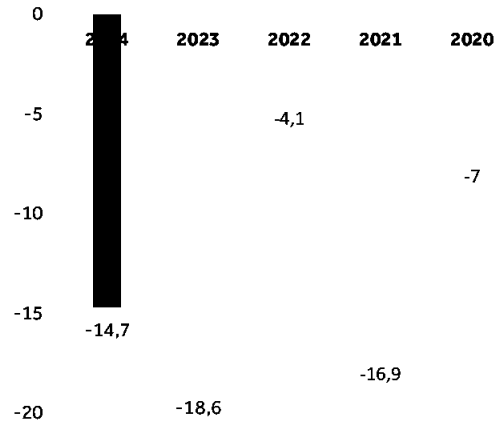
Erstatninger NOK mill

Driftskostnader NOK mill

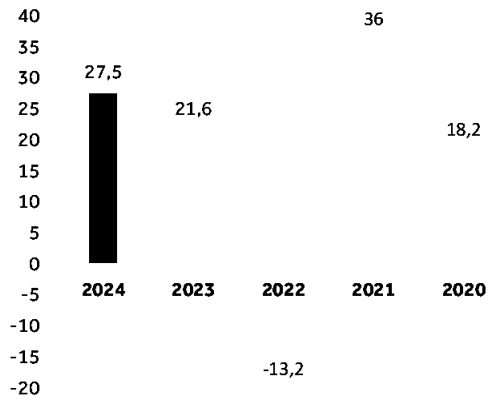

Teknisk regnskap NOK mill

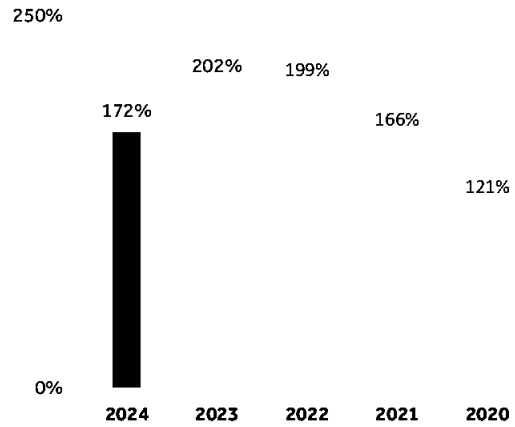

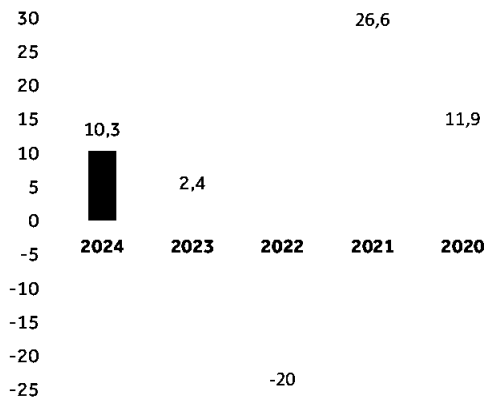
Ikke teknisk regnskap NOK mill

Combined ratio Prosent

Resultat NOK mill

TILLITSVALGTE

STYRE

Jan Helge Ekeren
leder

Dagfinn Edvardsen
nestleder

Martine Sønsteby
ansattrepresentant

Stine Lunde Lynne

Anna Næss Rolstad

VARAMEDLEMMER

1. Hans Gustav Borch

2. Jane Dahl Sogn

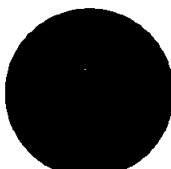

Hanne Hellerud Thoen
vara for ansattrepresentant

VARIGFONDET

Kari Marie Engnaes
leder
valgt av styret

Stine Lunde Lynne
valgt av styret

Gudbrand Tingelstad
valgt av
generalforsamlingen

Hans Gustav Borch
valgt av
generalforsamlingen

VARAMEDLEM

Helge Brerby

STYRET

	<i>På valg</i>	<i>Varamedlemmer</i>	<i>På valg</i>
Jan Helge Ekeren	2025 Leder	1.Hans Gustav Borch	2025
Dagfinn Edvardsen	2025 Nestleder	2.Kari M. Rækstad Hanssen	2025
Martine Sønsteby (ans.rep)	2025	Hanne Hellerud Thoen (ans.rep)	2025
Stine Lunde Lynne	2025		
Anna Næss Rolstad	2026		

VALGKOMITÉ

	<i>På valg</i>	<i>Varamedlemmer</i>	<i>På valg</i>
Anne Ballangrud	2025	Hans Morten Hammerud	2025
Øistein Linstad Heggen	2026	Karen Marie Wien	2025
Anne Lene Buan Sollie	2027	Monica Aschim Kornum	2025

VARIGFONDET

	<i>På valg</i>	<i>Varamedlem</i>	<i>På valg</i>
Hans Gustav Borch	2025 Valgt av gen.fors.	Helge Brørby	2025
Gudbrand Tingelstad	2025 Valgt av gen.fors.		
Kari Marie Engnæs	2026 Valgt av styret		
Stine Lunde Lynne	2026 Valgt av styret		

GENERALFORSAMLING

<u>GRAN</u>	<i>På valg</i>	<i>Varamedlemmer</i>	<i>På valg</i>
Anne Berit Stastad Svartaas	2025	1. Helge Heggen Brørby	2025
Gudbrand Tingelstad	2025	2. Ulf Oddvar Rogneby	2025
Kari Marie Engnæs	2025	3. Kari Nilsine Ballangrud	2025
Mikkel Antonsen	2025	4. Johnny Gangsø	2025
Anne Tingelstad Wøien	2027	5. Marit Moen Nordstoga	2025
Bente Sønsteby Klæstad	2027	6. Henrik Brørby	2025
Knut Magnus Lund	2027		
Lars Ola Sterud	2027		
Roger Nyhus	2027		

LUNNER

Magne Raastad	2025
Martine Sønsteby	2025
Trond Myrvang	2025
Berit Sunnset	2027
Jenny Mette Høyby	2027
Trygve Brandrud	2027

Funksjonstider:

Generalforsamling 4 år, varamedlemmer 2 år
Styreleder 1 år, styremedlemmer 2 år,
varamedlemmer 1 år
Valgkomité 3 år, varamedlemmer 1 år
Varigfondet 2 år

JEVNAKER

Hans Gustav Borch	2025
Jane Dahl Sogn	2025
Ingrid Roen Velo	2027

STYRETS ÅRSBERETNING FOR 2024

VIRKSOMHETENS ART OG HVOR DEN DRIVES

Varig Hadeland Forsikring (VHF) er et kundeeid lokalt forsikringsselskap med konsesjon for brann- og kombinert skade og naturskade i Norge. Selskapet har sitt hovedkontor i Gran sentrum og hadde i 2024 sitt 170. driftsår. Selskapet er eid og styrt av medlemmene. Medlem er enhver som er direkte forsikringstaker i selskapet eller har forsikringsprodukter hos vår samarbeidspartner.

VHF har en langsiktig strategisk samarbeidsavtale med Frende-konsernet (Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring). Samarbeidet er omfattende og innebærer bl.a. at VHF inngår som eier i Frende Holding AS og at VHF og Frende samarbeider om distribusjon av forsikringsprodukter hvor VHF er direkte forsikringsgiver for en rekke produkter og er agent for Frende for andre produkter. Det er tre Varig-selskaper som har likelydende samarbeidsavtaler med Frende. Varig Hadeland Forsikring, Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal og Varig Orkla Forsikring, samarbeider tett inn mot Frende og en rekke andre samarbeidspartnere. Varig Hadeland Forsikring har en relativt liten administrasjon og har utkontraktert tjenester som internrevisjon, etterlevelse- og risikostyring, regnskap/lønn, IKT og aktuarfunksjonen. Selskapet og selskapets styre har allikevel ansvaret for de utkontrakterte tjenestene. I tillegg har vi et nært samarbeid med Frende innen oppgjør og utvikling av forsikringsprodukter, vilkår og tegningsretningslinjer. Varig Hadeland Forsikring er et forsikringsselskap med høy kundetilfredshet, og våre kunder opplever forsikringsrådgiverne som kompetente og med et sterkt engasjement for regionen vi er en del av. Det er tegnet forsikring for selskapets styremedlemmer, varamedlemmer, daglig leder og ledelse for rettslig erstatningsansvar for formueskade på inntil kr. 10 mill.

FORTSATT DRIFT

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2024 er satt opp under denne forutsetning.

ARBEIDSMILJØET

Det gjennomføres årlige arbeidsmiljøundersøkelser som viser at arbeidsmiljøet er meget godt. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. I 2024 har det totale sykefraværet vært på 9,1% mot 6,6 % i 2023. Økningen i sykefravær skyldes i hovedsak en langtidssykmeldt og fire graviditeter. Selskapet jobber kontinuerlig med fokus på arbeidsmiljøet. Det gjennomføres årlige helsekontroller i samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Det har ikke vært ulykker eller uhell knyttet til selskapets virksomhet.

LIKESTILLING

Selskapet ønsker et balansert forhold mellom menn og kvinner. De 19 ansatte, herav 12 kvinner og 7 menn, utgjør til sammen 18,3 årsverk. Styret har 5 medlemmer, hvorav to menn og tre kvinner.

FORSKNING OG UTVIKLING

Alle medarbeidere inviteres til å delta aktivt for et godt arbeidsmiljø og gode rutiner i det daglige arbeidet. Medarbeiderne deltar på alt av opplæring og sertifisering som tilbys fra samarbeidspartner og fra Kan Finans. Utdanningen er dekkende for de kravene som stilles til rådgivere i bransjene privat, næringsliv og landbruk. Samtlige medarbeidere er involvert i vår strategiske utvikling og deltar aktivt i vårt arbeid med produkt- og konseptutvikling, som lokal skadeforebygger, samfunnsaktør og rådgiver.

YTRE MILJØ

Vi forurenser i svært liten grad det ytre miljø.

BÆREKRAFT

Vår rolle som skadeforebygger er et viktig bidrag til bærekraft. Å unngå skader er et vesentlig bidrag til redusert forbruk og bedre miljø. Ved å velge lokale samarbeidspartnere ved skader, holder vi transportkostnadene på et minimum. Selskapet deltar for tiden i et bærekraftprosjekt, sammen med mer enn 50 lokale bedrifter, i regi av Hadelandshagen. VHF er miljøfyrtårn. Vi arbeider også aktivt med bærekraft gjennom Varigfondet.

Selskapet er omfattet av åpenhetsloven som selskap av allmenn interesse.

FINANSIELLE RISIKOER

Varig Hadeland Forsikring har plassert midler i forskjellige typer fond, samt enkelte plasseringer i eiendommer. Styret har vedtatt og fulgt opp retningslinjer for kapitalforvaltningen og investeringsstrategien. Midlene plasseres for avkastning på lang sikt og i tråd med kapitalforvaltningsforskriften fastsatt av Finansdepartementet. Administrerende direktør har i tråd med fastsatte retningslinjer, og i nært samarbeid med ekstern ekspertise, forvaltet midlene. De finansielle risikoene er også grundig gjennomgått i ORSA-rapport for 2023.

RESULTAT, INVESTERINGER, FINANSIERING OG LIKVIDITET

Opptjent bruttopremie endte på kr. 31,2 mill. i 2024 mot kr. 22,9 mill. i 2023. Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring viser et underskudd på kr. 14,7 mill. i 2024 mot et underskudd på kr. 18,6 mill. i 2023. Underskuddet i 2024 er noe høyere enn budsjettet. Dette skyldes generell lønns- og kostnadsvekst samt at selskapet valgte å flytte sitt hovedkontor i løpet av året. Selskapet fortsetter sin satsing på vekst og har investert til dels kraftig i økt distribusjonskraft (bemanning). Forsikringsresultatene vil derfor, i en overgangsfase, være negative.

Erstatningskostnadene ble på kr. 21,9 mill. i 2024 mot kr. 17,5 mill. i 2023. Skaderesultatet er

tilfredsstillende. Endringen i erstatningskostnader må også sees i sammenheng med økt vekst i den totale forsikringsporteføljen.

Resultat av ikke-teknisk regnskap viser et overskudd på kr. 32,4 mill. i 2024 mot et overskudd på kr. 21,1 mill. i 2023. Den positive endringen i finansielle inntekter skyldes i hovedsak bedret aksjeavkastning og økte renter.

Totalresultatet ble 10,3 mill. i 2024 mot 2,4 mill. i 2023.

Av totalkapitalen på kr. 296 mill. kroner utgjør egenkapitalen kr. 238 mill. (80,4%).

Selskapets finansielle stilling og likviditet er svært god.

Styret har fulgt opp inntekts- og kostnadsutviklingen gjennom året.

Styret kjenner ellers ikke til forhold som er av viktighet for å bedømme selskapets stilling og resultat som ikke framgår av årsregnskapet. Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Varig Hadeland Forsikring sine eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

VARIGFONDET

Varigfondet ble etablert i 2014 og hadde sin første tildeling i 2015.

Sum ramme for gavetildelinger er som følger:

2015 kr. 3 mill.

2016 kr. 2 mill.

2017 kr. 2 mill.

2018 kr. 2 mill.

2019 kr. 2 mill.

2020 kr. 3 mill.

2021 kr. 2 mill.

2022 kr. 2 mill.

2023 kr. 1,5 mill.

2024 kr. 2 mill.

Tot. kr. 21,5 mill.

Tildelingene har de siste årene foregått i sosiale medier og lokalavis. Varigfondet har også bidratt med 76 hjertestartere, inklusive livreddende førstehjelpskurs, og repetisjonskurs for mer enn 1500 deltakere. I tillegg er det gitt 53 varmeskap for hjertestartere og 33 livbøyer på Hadeland.

UTSIKTER FREMOVER

Slik styret vurderer det har samarbeidet med Frende, og de øvrige Varig-selskapene, et stort fremtidig økonomisk potensial for selskapet. Dette vil også utvikle VHF som det lokale forsikringsselskapet. Samarbeidet gir en sterk plattform for selskapets satsing. Kundemassen vokste med hele 44 % i 2024 og styret mener det er nødvendig med fortsatt økt vekst for å nå et bærekraftig volum. Satsingen vil være krevende økonomisk for selskapet og en forventer derfor svake resultater de kommende årene. En del av selskapets inntekter kommer fra agenturvirksomheten og denne inntekten bygges opp på nytt i samarbeidet med Frende.

Planene for en nysatsing i Gjøvik, Toten og Land resulterte i kontoretablering i juni 2022. I 2023 flyttet vi inn i større lokaler på Lena etter å ha bli godt mottatt i markedet. Det er nå fem medarbeidere på vårt kontor på Lena og vi utlyser nye stillinger. Med satsingen i Gjøvik, Toten og Land tredobles markedsgrunnlaget for VHF. Vi anser vekstpotensialet for meget godt i dette markedet.

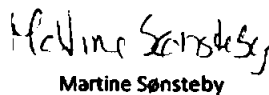
	2024	2023
Årsresultat	10 346 784	2 443 480
Endring i naturskadefond	-967 714	-1 734 768
Endring i avs. skadefors.selsk. gar.ordning	320 057	40 398
Overføring fond for urealiserte gevinster	3 737 583	-3 827 559
Anvendelse netto aktuariell gevinst/tap	-890 741	925 339
Tilbakeføring avsatt kundeutbytte		-2 340 769
Utdeling og kostnader Varigfondet	1 972 857	1 574 996
Overført til Varigfondet	96 500	-1 086 300
Overført fra/til annen egenkapital	6 078 242	8 892 142
Sum overføringer	10 346 784	2 443 480

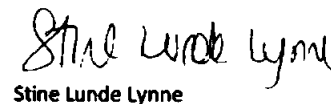
Saldo Varigfondet etter disponeringer:

Kr. 7.261.226

Gran, 25.03.2025

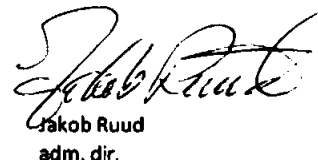

Dagfinn Edvardsen

Martine Sønsteby

Stine Lunde Lynne

Anna Næss Rolstad

Jan Helge Ekeren
Styrets leder

Jakob Ruud
adm. dir.

RESULTATREGNSKAP

Varig Hadeland Forsikring	Noter	2024	2023
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING			
Opptjente bruttopremier		31 157 325	22 947 574
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-1 554 599	-1 293 421
Sum premieinntekter for egen regning	3	29 602 726	21 654 153
Andre forsikringsrelaterte inntekter	4	6 502 350	3 246 928
Brutto erstatningskostnader		-23 654 430	-18 692 971
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		1 737 428	1 164 719
Sum erstatningskostnader for egen regning	3	-21 917 002	-17 528 252
Salgskostnader	5	-10 758 173	-9 505 563
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	5,6	-1 827 664	-2 079 672
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-12 917 002	-11 585 235
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	7	-16 279 564	-14 383 399
Resultat av teknisk regnskap		-14 677 328	-18 595 806
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		2 515 841	4 493 235
Netto driftsinntekt fra eiendom		235 412	371 783
Verdiendringer på investeringer		13 814 626	14 464 413
Realisert gevinst og tap på investeringer		11 796 174	2 418 596
Adm. kostnader v/investeringer, herunder rentek.		-842 641	-164 159
Sum netto inntekter fra investeringer		27 519 412	21 583 868
Andre inntekter		5 406 515	-97 088
Andre kostnader	9	-491 578	-402 519
RESULTAT IKKE-TEKNISK REGNSKAP		32 434 349	21 084 455
PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		17 757 021	2 488 455
Skattekostnad	9	-10 257 080	2 857 244
RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER		7 499 941	5 345 699
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultat		3 737 853	-3 827 559
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-1 187 654	1 233 785
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultat		296 914	-308 446
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultat		2 846 843	-2 902 220
TOTALRESULTAT		10 346 784	2 443 479

BALANSE

Varig Hadeland Forsikring	Noter	2024	2023
EIENDELER			
Investeringer			
Bygninger og annen fast eiendom			
Eierbenyttet eiendom	9	10 918 388	2 834 006
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	10,11	190 433 158	176 568 477
Rentebærende verdipapirer	10,11	60 307 827	60 174 834
Utlån og fordringer	10,12	245 842	170 597
Sum investeringer		261 905 215	239 747 914
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetninger			
Gjenforsikringsandel – brutto erstatningsavsetning	10	204 703	4 745 800
Sum gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetninger		204 703	4 745 800
Fordringer			
Andre fordringer	10	18 370 769	13 303 934
Sum fordringer		18 370 769	13 303 934
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	9	1 770 382	1 584 433
Kasse og bank	10	6 875 441	3 246 420
Eiendeler ved skatt	8,10	0	9 960 167
Pensjonsmidler	10,13	5 570 476	5 993 658
Sum andre eiendeler		14 216 299	20 784 678
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjent ikke mottatt inntekt	10	1 396 354	866 679
SUM EIENDELER		296 093 340	279 449 005

BALANSE

Varig Hadeland Forsikring	Noter	2024	2023
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		3 853 714	116 131
Avsetning til naturskadefond		23 203 539	24 171 253
Avsetning til garantiordningen		1 135 340	815 283
Annen opptjent egenkapital		185 013 026	179 574 013
Andre fond		25 261 226	25 164 727
Sum opptjent egenkapital	14	238 466 845	229 841 407
Brutto forsikringsforpliktelser			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	3	16 712 663	11 263 563
Brutto erstatningsavsetning	3	12 699 501	19 969 177
Sum brutto forsikringsforpliktelser		29 412 164	31 232 740
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	13	3 127 008	3 306 586
Forpliktelser ved periodeskatt	8	498 613	580 384
Forpliktelser ved utsatt skatt	8	754 558	1 006 068
Andre avsetninger for forpliktelser		902 274	150 000
Sum avsetninger for forpliktelser	10	5 282 453	5 043 038
Forpliktelser			
Andre forpliktelser	10,15	21 247 501	11 827 135
Sum forpliktelser		21 247 501	11 827 135
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	10,15	1 684 377	1 504 685
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		296 093 340	279 449 005

Gran, 25.03.2025

Dagfinn Eivarsen
Martine Sønsteby
Stine Lunde Lynne
Anna Næss Rolstad
Jan Helge Ekeren
Styrets leder
Jakob Ruud
adm. dir.

Styret i Varig Hadeland Forsikring Gran

KONTANTSTRØM

Varig Hadeland Forsikring	2024	2023
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier direkte forsikring	35 760 599	25 945 632
Utbetalte gjenforsikringspremier	-2 038 651	-1 905 368
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser direkte forsikring	-26 125 249	-18 770 488
Betalte driftskostnader	-22 711 234	-17 655 978
Netto finansinntekter	2 020 975	4 531 988
Betalte skatter	-870 214	-167 541
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-13 963 774	-8 021 755
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	14 580 458	2 629 329
Netto kontantstrøm av rentebærende verdipapirer	770 251	-2 898 405
Netto kontantstrøm av eiendom	5 635 602	378 720
Netto kontantstrøm av driftsmidler	-219 031	-483 994
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler	0	7 000 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	20 767 280	6 625 649
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Betaling av leieforpliktelser	-919 769	-12 500
Betaling av rente vedr leieforpliktelser	-36 248	
Utbetalinger i forbindelse med skadeforebyggende fond/andre fond	-2 143 223	-2 448 769
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-3 099 240	-2 461 269
Netto kontantstrøm for perioden	-3 704 266	-3 857 375
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	3 704 266	-3 857 375
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	3 417 016	7 274 389
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	7 121 282	3 417 014
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter		
Innskudd kredittinstitusjoner	245 842	170 597
Kontanter og bankinnskudd*	6 875 441	3 246 420
Sum kontanter og kontantekvivalenter	7 121 282	3 417 017
*Herav bundet på skattetrekkkonto	867 466	841 731

EGENKAPITALENDRING

Kroner	Fond for urealiserte gevinster	Natur- skadefond	Garanti- ordning	Andre Fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjons- forpl./eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
1.1.-31.12.2023							
Egenkapital 31.12.2022	3 943 690	25 906 020	774 885	26 251 027	-12 343 512	181 848 527	226 380 637
Resultat før andre inntekter og kostnader	0	-1 734 767	40 398	0		7 040 068	5 345 699
Andre inntekter og kostnader							
Urealisert verdiendring Frende Holdning AS	-3 827 559						-3 827 559
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger					1 233 785		1 233 785
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet					-308 446		-308 446
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	-3 827 559	0	0	0	925 339	7 040 068	2 443 479
Totalresultat	-3 827 559	-1 734 767	40 398	0	925 339	7 040 068	2 443 479
Reklassifisering utsatt skatt av sikkerhetsavsetning							
Til/fra andre fond				-1 086 300		251 517	251 517
Endring i avsetning kundeutbytte						-488 695	-1 574 995
						2 340 769	2 340 769
Egenkapital 31.12.2023	116 131	24 171 253	815 283	25 164 727	-11 418 173	190 992 186	229 841 407
1.1.-31.12.2024							
Egenkapital 31.12.2023	116 131	24 171 253	815 283	25 164 727	-11 418 173	190 992 186	229 841 407
Resultat før andre inntekter og kostnader	0	-967 714	320 057	0	0	8 147 598	7 499 941
Andre inntekter og kostnader							
Urealisert verdiendring Frende Holdning AS	3 737 583						3 737 583
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger					-1 187 654		-1 187 654
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet					296 915		296 915
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	3 737 583	0	0	0	-890 740	0	2 846 843
Totalresultat	3 737 583	-967 714	320 057	0	-890 740	8 147 598	10 346 784
Reklassifisering utsatt skatt av sikkerhetsavsetning							
Til/fra andre fond				96 500		251 511	251 511
						-2 069 357	-1 972 857
Egenkapital 31.12.2024	3 857 714	23 203 539	1 135 340	25 261 226	-12 308 913	197 321 938	238 446 845

NOTER

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet for 2024 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775). Årsregnskapsforskriften bygger i stor grad på EU-godkjent IFRS'er og tilhørende fortolkningsresultater.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Innregning av inntekter og kostnader

Premieinntekter mv.

Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjente bruttopremier beregnes med utgangspunkt i de beløp foretaket har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning (forfalte bruttopremier). Ved periodeslutt foretas en tidsavgrensning hvor forfalt premie som vedrører neste år periodiseres (endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie). Premieinntekter for egen regning beregnes ved at tilsvarende periodisering gjøres for premie for avgitt gjenforsikring, som reduserer de tilsvarende brutto premiebeløpene. Premie for mottatt gjenforsikring klassifiseres som forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader består av betalte bruttoerstatninger redusert med gjenforsikringsandel, i tillegg til endring i

brutto erstatningsavsetning, også redusert med gjenforsikringsandel. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avviklingstap/-gevinst på tidligere års avsetninger.

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Forsikringsrelatert driftskostnader består av forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkludert provisjoner for mottatt gjenforsikring og salgskostnader.

Netto inntekter fra investeringer

Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle eiendeler, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinster på finansielle derivater. Renteinntekter innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metode.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle eiendeler, endringer i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler og resultatført tap på finansielle derivater.

Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Materielle eiendeler

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

Innregning og måling

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Når utstyr eller vesentlige enkeltdele har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Eierbenyttet eiendom defineres som eiendom som brukes av Varig Hadeland Forsikring i utøvelse av sin virksomhet.

Etterfølgende utgifter

Etterfølgende utgifter innregnes i eiendelens balanseførte verdi hvis det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilknyttet eiendelen vil tilflyte foretaket, og utgiften tilknyttet eiendelen kan måles pålitelig. Utgifter til reparasjoner og vedlikehold innregnes umiddelbart i resultatet når de påløper.

Avskrivninger

Hver komponent av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter, fritidshus og hytter avskrives ikke. Den forventede utnyttbare levetiden for innværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- eierbenyttet eiendom: 10-50 år
- anlegg og utstyr: 3-10 år

Avskrivningsmetode, forventet utnyttbar levetid og restverdi vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

Forsikringstekniske avsetninger

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Det er ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS - reported but not

settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR - incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningene er basert på erfaringstall, hvor man tar utgangspunkt i den tiden det tar fra en skade inntreffer (skadedato) til den meldes (meldt dato). Basert på erfaringer og porteføljens utvikling utarbeides det en statistisk modell for å beregne omfanget av etteranmeldte skader. Modellens godhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader og etteranmeldte skader som er estimert av modellen. Diskontering av erstatningsavsetninger gjennomføres som hovedregel ikke.

Erstatningsavsetningen inneholder et element som skal dekke administrasjonskostnader som påløper i forbindelse med skadeoppgjør.

Tilstrekkelighetstest

Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med foretakets forpliktelser. Gjeldende estimat på fremtidige erstatningsutbetalinger for det forsikringsansvaret foretaket har på rapporteringstidspunktet, samt tilhørende kontantstrømmer benyttes ved utførelsen av testen. Dette omfatter både skader som er inntruffet før rapporteringstidspunktet (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra rapporteringstidspunktet til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløpt risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier:

- Virkelig verdi over resultatet
- Amortisert kost
- Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når foretaket blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi, i tillegg til, for instrumenter som ikke er derivater eller måles til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Normalt vil førstegangsinnregning tilsvare transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes i resultatet i regnskapslinjen Netto urealiserte verdiendringer på investeringer.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler og rentebærende verdipapirer og utlån og fordringer

Finansielle instrumenter til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke er innregnet til virkelig verdi måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten. Der hvor tidshorisonten for det finansielle instrumentets forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle instrumenter til amortisert kost inngår utlån og fordringer.

Definisjon av virkelig verdi

Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de

handles i aktive markeder. For finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder benyttes noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere, mens for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdsettingsmetoder.

Verdifall på finansielle eiendeler

Utlån, fordringer og investeringer som holdes til forfall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det foreligger objektive bevis for at det har vært en reduksjon i den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler. Objektive bevis kan være informasjon om betalingsanmerkninger, mislighold, utsteder eller låntaker i finansielle vanskeligheter, konkurs eller observerbare data som indikerer at det er en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler, selv om reduksjonen ennå ikke kan knyttes til en individuell finansiell eiendel i gruppen av eiendeler.

Det vurderes først om det eksisterer objektive bevis på verdifall på finansielle eiendeler som individuelt sett er vesentlige. Finansielle eiendeler som ikke er individuelt vesentlige eller som vurderes individuelt, men som ikke er utsatt for verdifall, vurderes gruppevis med hensyn til verdifall. Eiendeler med likeartede kredittrisikokarakteristikker grupperes sammen.

Dersom det foreligger objektive bevis for at en eiendel er utsatt for verdifall, beregnes tap ved verdifall til forskjellen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. Tapet innregnes i resultatet. Tap ved verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt

kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da tapet blir reversert. Reversering av tidligere tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Tilgjengelig for salg

For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg foretas en vurdering av hvorvidt eiendelene er utsatt for tap ved verdifall hvert kvartal. Dersom en reduksjon i virkelig verdi av en eiendel klassifisert som tilgjengelig for salg, sammenlignet med anskaffelseskost, er vesentlig eller har vart mer enn ni måneder, blir akkumulerte tap ved verdifall, målt til forskjellen mellom anskaffelseskost og nåværende virkelig verdi, fratrukket tap ved verdifall på den finansielle eiendelen som tidligere har blitt innregnet i resultatet, fjernet fra egenkapitalen og innregnet i resultatet selv om den finansielle eiendelen ikke har blitt fraregnet. Tap ved verdifall som er innregnet i resultatet reverseres ikke i resultatet, men i andre resultatkomponenter.

Utbytte

Mottatt utbytte fra investeringer innregnes når foretaket har en ubetinget rett til å motta utbyttet. Avgitt utbytte innregnes som en forpliktelse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Dette innebærer at utbytte fraregnes i egenkapitalen i det regnskapsåret det avsettes for.

Avsetninger

Avsetninger innregnes når foretaket har en lovmessig eller underforstått plikt som et resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at dette vil medføre en utbetaling eller overføring av andre eiendeler for å gjøre opp forpliktelsen, og forpliktelsen kan måles pålitelig. Betingede eiendeler opplyses om i

note dersom en tilførsel av økonomiske fordeler er sannsynlig. En betinget forpliktelse opplyses om i note med mindre det er lite sannsynlig at den medfører en utgående kapitalstrøm.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om foretakets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker foretakets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke foretakets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoningstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten

for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppgjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Skatt

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt

oppstår i forbindelse med førstegangsinngjøring av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning

Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre resultatkomponenter, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter, eller i de tilfeller hvor den oppstår som følge av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutning beregnes utsatt skatt på differansen mellom virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser overtatt i virksomhetssammenslutning og deres balanseførte verdi.

Transaksjoner med samarbeidende selskaper

Varig Hadeland Forsikring opererer som agent på vegne av Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Frende Skadeforsikring AS yter Varig Hadeland Forsikring ved å drifte brann- og kombinertforretningen, betales en godtgjørelse til Frende Skadeforsikring AS. Avtalene med Frende Skadeforsikring AS løper i fem år fra 01.01.21 for deretter å bli rullerende årlig fornyet.

2. BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimaterne og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimaterne og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

Nedenfor omtales de regnskapsprinsippene som benyttes av Varig Hadeland Forsikring, hvor vurderinger, estimater og forutsetninger kan avvike vesentlig fra de faktiske resultatene.

Forsikringstekniske avsetninger

Bruk av estimater ved beregning av forsikringstekniske avsetninger gjelder hovedsakelig erstatningsavsetninger.

Forsikringsprodukter deles i hovedsak i to hovedgrupper, bransjer med kort eller lang avviklingstid. Med avviklingstid menes hvor lang tid det går fra et tap eller en skade inntreffer (skadedato) til tapet eller skaden er meldt og deretter utbetalt eller oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel forsikring av bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten i korthalede bransjer er i

hovedsak knyttet til skadens størrelse. Brannkassen har kun forsikringsprodukter i den korthalede gruppen.

forebygge og avdekke etterleversrisiko ift. lover og forskrifter, samt interne policies og instruksjoner.

3. RISIKO OG KAPITALSTYRING

Oversikt

Risikostyring er en del av den daglige virksomheten i Varig Hadeland Forsikring. En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i Varig Hadeland Forsikring er at risikoeksponeringen ikke skal overstige risikoevnen. Gjennom en sterk risikostyring vil risikoer identifiseres, analyseres, kvantifiseres og styres både med sikte på å redusere usikkerhet og store økonomiske tap. Foretaket sin virksomhet innebærer både forsikringsmessig og finansiell risiko. Den forsikringsmessige risiko er knyttet til brann- og naturskadeforsikring overfor foretakets kunder, mens finansrisikoen er relatert til foretakets investeringsrisiko hovedsakelig knyttet til foretakets kapitalforvaltning.

Organisering

Styret har det overordnede ansvar for at risikonivået er tilfredsstillende sett i forhold til foretaket sin soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at det eksisterer nødvendige retningslinjer, rutiner og rapportering for en tilfredsstillende risikostyring og for at lover og forskrifter etterleves, samt at arbeidet med risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig organisert og dokumentert.

Daglig leder er ansvarlig for risikostyringen. Det pågår en kontinuerlig prosess for å

Forsikringsrisiko

Hovedgrunnlaget for forsikring er overføring av risiko fra forsikringstaker til forsikringsselskap. Varig Hadeland Forsikring mottar forsikringspremie fra et stort antall forsikringstakere, og til gjengjeld forplikter man seg som forsikringsgiver til å betale erstatning dersom en skade inntreffer. Forsikringsrisiko vil derfor utgjøre en stor del av den totale risikoeksponeringen. Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten med hensyn til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at denne risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

Erfaring viser at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil den relative variabiliteten omkring det forventede resultat være. Dessuten vil en mer diversifisert portefølje ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Ved utforming av tegningspolicy er det tatt sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko samt å oppnå en tilstrekkelig stor forsikringsbestand innenfor hver kategori til å redusere variabiliteten i det forventede resultatet.

Faktorer som kan ha negativ innvirkning på forsikringsrisiko i brannforsikring kan være mangel på risikospredning når det gjelder risikotype, forsikringssum og art av næringsvirksomhet som forsikringen dekker. Uventet økning i inflasjonen vil også ha negativ effekt på skadeutbetalinger.

Varig Hadeland Forsikring tilbyr kombinerte forsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i Norge. Varig Hadeland Forsikring er selv ansvarlig for de kombinertskader som inntreffer for sine kunder. Siden det er stor variasjon i brannskadenes størrelse er det kjøpt reassuransebeskyttelse hos Frende Skadeforsikring AS, i samarbeid med Varig Orkla Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal Gjensidig.

Med virkning fra 01.07.2022 er egenregningen 3.000.000 kroner; dvs at kun skader opp til denne grensen belaster Varig Hadeland Forsikrings regnskap.

Reassuranseprogrammet består hovedsakelig av ikke-proporsjonal reassuranse og er basert på beregnet eksponering, skadehistorikk og kapitalstruktur.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringsselskaper administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringsselskapene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Gjennom denne ordningen blir Varig Hadeland Forsikring eksponert for sin markedsandel (basert på brannforsikringssum) av summen av erstatningene i det norske markedet. Poolen kjøper, på vegne av medlemmene, et eget reassuranseprogram, noe som ytterligere reduserer risikoeksponeringen til medlemselskapene. Forsikringsrisikoen vurderes som moderat med de reassuransedekninger som er kjøpt.

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse, gjennomsnittsskade, kan påvirkes av flere faktorer. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. For forsikring av bygninger, inventar og løsøre vil vinterkulde føre til økt skadefrekvens for eksempel på grunn økt bruk av elektrisk strøm og fyring for oppvarming av hus. Mer varige endringer i skadefrekvensnivå kan oppstå for eksempel på grunn av endret kundeatferd og nye skadetyper. En varig endring i skadefrekvensnivå vil ha stor påvirkning på lønnsomheten. For brannforsikring er skadefrekvensen på et mye lavere nivå enn i mange andre bransjer.

Størrelsen på erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer. I brannforsikring kan storskader få stor påvirkning på erstatningskostnadene. Antall storskader i løpet av et år viser stor variasjon fra et år til et annet. Dette gjelder spesielt for næringslivsmarkedet. De fleste bransjer vil ha en underliggende utvikling i gjennomsnittlig erstatningsbeløp på grunn av inflasjon. Historisk har skadeinflasjon for bygning vært noe høyere enn konsumprisindeksen.

Varig Hadeland Forsikring håndterer disse risikoene hovedsakelig gjennom tett oppfølging av utviklingen innen brann- og naturskadeforsikring, tegningsstrategi og aktiv skadebehandling.

Sensitivitetsanalyse – forsikringstekniske avsetninger

Beregning av forsikringstekniske avsetninger for en forsikringsportefølje innebærer at man skal finne et anslag for verdien av de fremtidige kontantstrømmer for erstatningsutbetaling, og det vil alltid være elementer av usikkerhet ved slike beregninger. Det er denne type usikkerhet som forbindes med avsetningsrisiko. Usikkerheten vil være avhengig av egenskaper ved risikotypen. Brann- og naturskadeforsikring er risiko med kort avviklingstid og er dermed mindre eksponert for endringer som påvirker erstatningsutbetalinger i fremtiden.

Inflasjonsrisiko ligger latent i de fleste forsikringsprodukter. Effekten vil variere som følge av produktenes utforming og de vilkår som gjelder ved skadeoppgjør.

Endring i inflasjon (+/- 1-prosentpoeng)	2024	2023
Brannforsikring	208 376	324 132
Naturskadeforsikring	42 590	40 868
Totalt	250 966	365 000

Kapitalstyring

Kjernen i forsikring er overføring av risiko, og foretaket er eksponert for risiko både innen forsikrings- og investeringsvirksomheten. Identifisering, kvantifisering og styring av risiko utgjør en vesentlig del av virksomheten. Ethvert forsikringsselskap må sørge for at kapitalbasen er tilstrekkelig i forhold til risikoeksponeringen. På den annen side har solvenskapital, eller egenkapital, en kostnad.

Et viktig mål for kapitalstyring er å balansere disse to aspektene. Foretakets mål for kapitalstyring er å sikre tilstrekkelig kapitalisering i forhold til negative utfall uten at det skaper en vanskelig finansiell situasjon,

samt sørge for at foretakets kapital anvendes på en mest mulig effektiv måte.

Strategi og reglement for kapitalforvaltningen spesifiserer kravene til foretakets kapital. Kapitalstyringen følges opp av daglig leder som påser at kravene gitt av styret etterleves.

Forsikringsvirksomheten er underlagt kapitalkrav fra myndighetene.

Kapitalsituasjon for foretaket rapporteres til relevante tilsynsmyndigheter. For foretaket er gjeldende regulatorisk krav basert på standardformelen gitt i Solvens II-regelverket. Foretaket har en sterk kapitalisering.

Regulatorisk kapitalkrav

Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet ved bruk av standardformel i henhold til Solvens II-regler. Kapitalkravet for foretaket er 106,3 millioner kroner ved årsslutt. Tellende kapital er 260,9 millioner kroner. Dette gir en solvensmargin på 245 prosent.

Kapitalsituasjonen beregnes basert på foretakets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Tabell 1 – Regulatorisk solvenskapitalkrav (SCR)

Beløp i hele tusen	2024	2023
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet (SCR)	260 940	225 835
Overskuddskapital	154 618	135 490
Solvensmargin etter Solvency II	245%	250%

Tellende kapital til å møte solvenskapitalkravet er differansen mellom eiendeler og forpliktelser beregnet i henhold til Solvens II prinsipper, justert for foreslått utbytte og ansvarlig lånekapital.

I tillegg til solvenskapitalkravet er det definert et absolutt minimums kapitalbehov. Dette kalles minstekapitalkravet (MCR). Faller

kapitalen under dette nivået, vil det være forbudt å fortsette virksomheten.

Det er et regulatorisk minstekapitalkrav som skal være mellom 25 prosent og 45 prosent av solvenskapitalkravet.

Tabell 2 – Regulatorisk minstekapitalkrav (MCR)

Beløp i hele tusen	2024	2023
Minstekapitalkrav øvre grense (45% av SCR)	47 845	40 655
Minstekapitalkrav nedre grense (25% av SCR)	26 581	22 586
Absolutt minstekrav	32 234	22 586
Minstekapitalkrav (MCR)	32 234	22 586
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR	745%	987%

Tellende kapital er delt inn i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-regelverket. Foretaket har i hovedsak kapital i kapitalgruppe 1, som regnes for å være kapital av beste kvalitet.

Kapital i kapitalgruppe 2 består av avsetning til naturskadekapital. Naturskadekapital er kapital som bare kan brukes til å dekke krav etter naturskader, men som i en insolvent situasjon også kan benyttes til å dekke andre forpliktelser.

Tabell 3 – Tellende kapital til å møte kravet til kapital

Beløp i hele tusen	2024	2023
Basiskapital		
Kapitalgruppe 1	233 822	223 031
Kapitalgruppe 2	23204	0
Kapitalgruppe 3	3 914	2 804
Sum basiskapital	260 940	225 835
Supplerende kapital	0	0
Total tellende ansvarlig kapital SCR	260 940	225 835
Kapitalgruppe 2 og 3 for Solvency II formål	20 671	2 804
Total tellende ansvarlig kapital MCR	240 269	223 031

De viktigste forskjellene mellom verdivurdering i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper er:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null under Solvens II
- Hold-til-forfall-obligasjoner er vurdert til virkelig verdi under Solvens II, mens amortisert kost brukes for regnskapsformål
- Forsikringstekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for mer informasjon)
- Kundefordringer verdsettes til null i Solvens II, da kontantstrømmen relatert til disse inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger (premieavsetningen)
- Garantiordningen er behandlet som en forpliktelse under Solvens II, mens det regnes som egenkapital i henhold til regnskapsprinsipper
- Ulik verdivurdering av utsatt skatt som følge av forskjellene ovenfor

Ifølge Solvens II-prinsipper er forsikringstekniske avsetninger gitt ved summen av et beste estimat og en risikomargin. For skadeforsikring kan beste estimat for forsikringstekniske avsetninger deles opp i premieavsetninger og erstatningsavsetninger. Tabellene nedenfor viser de forsikringstekniske avsetningene for foretaket i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper

Tabell 4 – Forsikringstekniske avsetninger

Beløp i hele tusen	Regnskap	Solvens II	Forskjell
Erstatningsavsetninger for skadeforsikringer	12 700	11 611	-1 089
Premieavsetning for skadeforsikringer	16 713	6 632	-10 080
Risikomargin		3 666	3 666
Sum forsikringstekniske avsetninger	24 412	21 909	-7 503

Erstatningsavsetningene for skadeforsikringer er diskontert i Solvens II, mens erstatnings-avsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Premieavsetningene for skadeforsikringer i Solvens II er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at forventet fremtidig overskudd for kontraktene foretaket er ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

En risikomargin inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsipper. Risikomargin beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvikle virksomheten.

Merk at Solvens II rentekurver, uten volatilitetsjustering, benyttes for å beregne forsikringstekniske avsetninger. Ingen overgangsregler benyttes.

Regulatorisk solvenskapitalkravet er bygget opp for å ta høyde for ulike risikokilder.

Markedsrisiko er den største risikoen for Varig Hadeland Forsikring. Innen skadeforsikring er risikoen hovedsakelig knyttet til usikkerhet i forsikringsresultatet for det neste året (premierisiko), samt at risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige (reserverisiko). Motpartsrisiko og operasjonell risiko bidrar også til kapitalkravet.

Det oppstår en diversifiseringsfordel siden alle risikoene ikke vil inntreffe på samme tid.

Tabell 5 – Regulatorisk solvenskapitalkrav

Beløp i hele tusen	2024	2023
Tilgjengelig kapital		
Kapitalkrav for skadeforsikringer	25 416	25 642
Kapitalkrav for markedsrisiko	94 032	79 271
Kapitalkrav for motpartsrisiko	5 165	1 018
Diversifisering	-19 334	-16 347
Basis solvenskapitalkrav	105 279	89 583
Operasjonell risiko	1 043	761
Sum regulatorisk solvenskapitalkrav	106 322	90 345

Regulatorisk usikkerhet relatert til Solvens II

Det er fortsatt noe usikkerhet knyttet til hvordan garantiavsetningen skal behandles i Solvens II. Finanstilsynet argumenterer for at garantiavsetningen skal behandles som en forpliktelse under Solvens II. Foretaket er av den oppfatning at særnorske avsetninger som faktisk er et egenkapitalelement, bør behandles som solvenskapital. Foretaket vil fortsette å arbeide for et regelverk i tråd med dette. Inntil en endelig avklaring foreligger er garantiavsetningen behandlet som forpliktelse under Solvens II.

4. PREMIEINNTEKTER OG ERSTATNINGSKOSTNADER MV. I
SKADEFORSIKRING

	Kombinertforretning Norge	Naturforretning Norge	Sum Norge
Forfalte premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	33 400 838	2 359 761	35 760 599
Gjenforsikringsandel	-1 172 163	-382 436	-1 554 599
For egen regning	32 228 675	1 977 325	34 206 000
Opptjente premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	29 077 965	2 079 360	31 157 325
Gjenforsikringsandel	-1 172 163	-382 436	-1 554 599
For egen regning	27 905 802	1 696 924	29 602 726
Erstatningskostnader			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	-20 989 792	-2 664 638	-23 654 430
Gjenforsikringsandel	1 737 428	-	1 737 428
For egen regning	-19 252 364	-2 664 638	-21 917 002
Påløpte brutto erstatningskostnader			
Innruffet i år brutto	-15 676 192	-1 443 359	-17 119 551
Innruffet tidligere år brutto	-5 313 600	-1 221 279	-6 534 879
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	15 749 583	963 080	16 712 663
Brutto erstatningsavsetning	9 998 324	2 701 177	12 699 501

5. TRANSAKSJONER MELLOM
VARIG HADELAND FORSIKRING
OG FRENDE
SKADEFORSIKRING AS

	2024	2023
Provisjon fra Frende	6 362 551	3 149 493
Provisjon fra andre	139 799	97 435
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter	6 502 350	3 246 928

Andre forsikringsrelaterte inntekter (provisjoner)

Vi mottar provisjon for salg av forsikringer fra Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS.

Administrasjonskostnader

Frende Skadeforsikring ASA yter tjenester knyttet til brannforretningen. I resultatregnskapet inngår kostnaden i Forsikringsrelaterte adm.kostnader.

	2024	2023
Kostnader kombinertforretning	2 414 692	1 894 065

6. FORSIKRINGSRELATERTE KOSTNADER

	2024	2023
Forsikringsrelaterte adm. kostnader		
Avskrivninger og verdiendringer	959 461	288 975
Lønns- og personalkostnader	17 707 574	16 381 644
Honorarer tillitsvalgte	731 800	695 000
IKT-kostnader	770 272	472 838
Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	191 915	168 566
Andre kostnader	8 504 380	7 961 161
Avgitt kostnader knyttet til mottatt provisjon	-16 279 564	-14 383 399
Avgitt lønns- og personalkostnader salg	-10 758 173	-9 505 113
Sum	1 827 664	2 079 672
Salgskostnader:		
Lønns- og personalkostnader	10 758 173	9 505 113
Øvrige salgskostnader	0	450
Sum	10 758 173	9 505 563

7. LØNN OG GODTGJØRELSE

	2024	2023
Lønns- og personalkostnader		
Lønn	12 551 531	11 171 940
Arbeidsgiveravgift	2 768 192	2 621 553
Pensjonskostnader – innskuddsbasert pensjonsordning	720 202	914 259
Pensjonskostnader – avtalefestet pensjon (AFP)	255 836	207 809
Pensjonskostnader – ytelsesbasert pensjonsordning	430 940	524 412
Andre personalkostnader	980 873	941 671
Sum lønns- og personalkostnader	17 707 574	16 381 644
Gjennomsnittlig antall årsverk	19	18
Forskuddstrekk lønn		
Forskuddstrekk lønn	672 506	619 045
Bundne skattetrekksmidler i bank	867 466	814 731
Lønn/godtgjørelse til:		
Daglig leder	2 032 132	1 779 589
Årets pensjonsopptjening/-premie	350 059	327 367
Honorar tillitsvalgte		
Honorar styret	581 800	569 000
Honorar tildelingskomite Varigfondet	48 000	48 000
Honorar valgkomite	42 000	75 000
Honorar Generalforsamling	60 000	51 000
Spesifikasjon av revisors godtgjørelse		
Revisjon	176 388	152 166
Revisjon – rådgivning skatt	13 596	12 875
Rådgivning – annen rådgivning	1 931	3 525
Sum	191 915	168 566

8. ANDRE FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Kostnader knyttet til mottatt provisjon	16 279 564	14 383 399
Sum andre forsikringsrelaterede driftskostnader	16 279 564	14 383 399

9. SKATT

	2024	2023
Midlertidige forskjeller		
Driftsmidler	-633 282	-4 707 174
Leieavtaler	-6 610	0
Pensjonsforpliktelse/-midler	2 443 468	2 687 072
Sum midlertidige forskjeller over resultatet	1 803 576	-2 020 102
Aksjer, andeler, obligasjoner og øvrige verdipapirer	2 093 641	1 521 291
Fremførbart underskudd	-51 589 747	-39 341 856
Netto midlertidige forskjeller	-47 692 530	-39 840 667
Forskjeller som ikke utlignes	47 692 530	0
Grunnlag for utsatt skattefordel	0	-39 840 667
Utsatt skattefordel	0	9 960 167
Utsatt skatt knyttet til avvikling av sikkerhetsavsetning		
Reklassifisering av sikkerhetsavsetning fra 01.01.2016	3 018 204	4 024 272
Utsatt skatt	-754 558	-1 006 068
Utsatt skatt/ (utsatt skattefordel) direkte mot egenkapitalen	548 424	-56 929
Utsatt skatt/ (utsatt skattefordel) over resultatet	-10 257 080	2 857 244
Endring balanseført utsatt skatt/utsatt skattefordel	-9 708 657	2 800 315
Beregning av skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	17 757 022	2 488 455
Estimatavvik pensjonsforpliktelser	-1 187 654	1 233 785
Regnskapsmessig gevinst ved salg av aksjer	-11 796 174	-2 418 596
Skattemessig gevinst ved salg av verdipapirer	907 416	169 115
Netto verdiendring finansielle omløpsmidler	-13 814 626	-14 464 413
Aksjeutbytte og avkastning etter fritaksmetoden	-1 248 844	-3 109 267
Inntektsføring 10% av sikkerhetsavsetning	1 006 068	1 006 068
Kostnadsført skatt av formue	491 529	401 391
Andre permanente forskjeller	40 054	49 289
Endring i midlertidige forskjeller	-3 823 678	-2 477 761
Endring fremførbart underskudd	11 668 886	17 028 656
Skattepliktig inntekt	0	0
Spesifikasjon av betalbar skatt		
Betalbar skatt av inntekt	0	0
Betalbar skatt av formue	498 613	580 384
Betalbar skatt i balansen	498 613	580 384
Spesifikasjon av skattekostnad		
Betalbar skatt av inntekt	0	0
Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel	10 257 080	-2 857 656
Korreksjon tidligere år	0	412
Skattekostnad i regnskapet	10 257 080	-2 857 244
Avstemming av skattekostnad		
Skattekostnad i regnskapet	10 257 080	-2 857 244
Skatt av resultat før skattekostnad	4 439 256	622 114
Forsk. mellom årets skattekostnad og 25% av res. før skatt	5 817 824	-3 479 358
Forklaring på hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 25%		
Skatt av endring midlertidige forskjeller verdipapirer	143 088	935 006
Skatt av permanente forskjeller	-6 103 644	-4 568 284
Utsatt skatt av ikke utlignet forskjell	11 923 133	
Avvik utsatt 01.01	-144 752	412
Andre avvik		153 508
Sum differanse	5 817 824	-3 479 358

Endring utsatt skatt

På grunn av usikkerhet knyttet til når og om fremførbart underskudd vil bli benyttet, er ikke skattefordel balanseført. Balanseført utsatt skattefordel per 01.01.2024 er kostnadsført i 2024 med kr. 9 960 167. Om utsatt skattefordel hadde blitt balanseført som tidligere ville skattekostnaden for 2024 blitt redusert med 11 923 133.

10. EIERBENYTTET EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

2023	Eierbenyttet eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01	9 914 118	2 438 710
Tilgang i året	638 547	483 994
Avgang i året	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12	10 552 665	2 922 703
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01	-7 699 222	-1 061 796
Årets ordinære avskrivninger	-19 437	-276 475
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12	-7 718 659	-1 338 271
Bokført verdi 31.12	2 834 006	1 584 433
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	5-33 år	5-7 år

2024	Eierbenyttet eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01	10 552 665	2 922 703
Tilgang i året	8 670 626	669 381
Avgang i året	-7 475 589	0
Anskaffelseskost pr. 31.12	11 747 702	3 592 085
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall	-7 718 659	-1 338 271
Årets ordinære avskrivninger	-481 232	-483 432
Avgang ordinære avskrivninger	7 370 576	0
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12	-829 314	-1 821 703
Bokført verdi 31.12	10 918 388	1 770 382
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	5-33 år	5-7 år

Avgang eierbenyttet eiendom

Forretnings eiendommen i Gran sentrum er solgt i 2024 med en gevinst på kr 5 394 987. Gevinsten inngår i Andre inntekter i resultatregnskapet.

Balanseført leieavtale	2024	2023
Leierbenyttet eiendom inngår nåverdi av to leieavtaler for lokaler Leieavtalene har en varighet på hhv 5 år og 10 år.		
Aktivert leieavtale tidligere	638 547	638 547
Aktivert leieavtale i år	8 670 626	0
Akkumulert avskrivning 01.01	-12 500	0
Avskrivning i år	-476 029	-12 500
Bokført verdi 31.12	8 820 644	626 047
Leieforpliktelsene inngår i Andre forpliktelser		
Bokført leieforpliktelse	-8 827 254	-626 047

	2024	2023
Markedsverdi av tomter og eierbenyttede eiendommer (skjønn)	12 800 000	9 100 000
Balanseført verdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	10 918 388	2 834 006
Merverdi utover balanseført verdi	1 881 612	6 265 994

11. FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser

som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)
- Børsnoterte ansvarlige lån

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteavtaler og valutaswapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonsprisindeksmodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og

kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt å bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.

- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontantstrømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt

av Equity Venture Capital Association. NAV-verdiene fastsettes av fondsforvaltere ved hjelp av den/de verdsettelsesmetoder i IPEV-retningslinjene som anses som best egnet til å estimere virkelig verdi, gitt de faktiske omstendigheter, for hver underliggende investering. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.

- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Spesifikasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

	Balansført verdi 31.12.2024	Virkelig verdi 31.12.2024	Balansført verdi 31.12.2023	Virkelig verdi 31.12.2023
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	141 063 695	141 063 695	136 964 728	136 964 728
Rentebærende verdipapirer	60 307 827	60 307 827	60 174 834	60 174 834
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi via Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				
Aksjer og andeler	49 369 463	49 369 463	39 603 749	36 603 749
Utlån og fordringer				
Utlån	245 842	245 842	170 597	170 597
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikring	204 703	204 703	4 745 800	4 745 800
Andre fordringer	18 370 769	18 370 769	13 303 934	13 303 934
Kasse og bank	6 875 441	6 875 411	3 246 420	3 246 420
Eiendeler ved skatt	0	0	9 960 167	9 960 167
Pensjonsmidler	5 570 476	5 570 476	5 993 658	5 993 658
Forskudd og opptjente inntekter	1 396 354	1 396 354	866 679	866 679
Sum finansielle eiendeler	283 404 570	283 404 570	275 030 565	275 030 565
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Ansvarlig lån	0	0	0	0
Avsetninger for forpliktelser	5 282 453	5 282 453	5 043 038	5 043 038
Andre forpliktelser	21 247 501	21 247 501	11 827 135	11 827 135
Andre påløpte kostnader og forskudd inntekter	1 684 378	1 684 378	1 504 685	1 504 685
Sum finansielle forpliktelser	28 214 332	28 214 332	18 374 857	18 374 857

Verdsettelseshierarki

2024	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verds, teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verds. teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	108 120 594		32 943 102	141 063 695
Rentebærende verdipapirer		60 307 827		60 307 827
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi via andre inntekter og kostnader som ikke blir omklass. til resultatet				
Aksjer og andeler			49 369 463	49 369 463
Samlet	108 120 594	60 307 287	82 312 564	250 740 985

2023	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verds, teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verds. teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	108 450 242		28 514 304	136 964 728
Rentebærende verdipapirer		60 174 834		60 174 834
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi via andre inntekter og kostnader som ikke blir omklass. til resultatet				
Aksjer og andeler			39 603 749	39 603 749
Samlet	108 450 242	60 174 834	68 118 053	236 743 311

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

	2024 Aksjer og andeler	2023 Aksjer og andeler
Pr. 01.01	68 118 053	76 046 397
Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	2 087 765	(4 222 361)
Netto realisert/urealisert gevinst vist som Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	3 844 742	(3 827 559)
Kjøp	9 337 416	666 666
Salg	(1 075 411)	(545 090)
Oppgjør	-	-
Overføring til/fra nivå 3	-	-
Pr. 31.12	82 312 564	68 118 053
Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet og som inngår i andre inntekter og kostnader som ikke blir omklass. til resultatet, som relaterer seg til instrumenter som eies pr. 31.12	5 707 449	(7 409 367)

12. AKSJER OG ANDELER

Norske aksjer	Markedsverdi
Frende Holding AS	37 086 480
Brage Finans AS	12 282 983
Bileiendom Holding AS	4 532 000
Bryggerikvartalet AS	11 743 800
Karihaugveien AS	0
Ramsalt Hotell Holding AS	4 379 100
Landbrukets fagråd Hadeland Ba	15
Hadelandshagen AS	100 000
HAPRO AS	50 000
IF Eiendomsfond AS	11 786 250
DNB Private Equity ASA	351 937
Sum norske aksjer	82 312 564
Norske aksjefond	Markedsverdi
Actic Norwegian Value Creation	17 757 910
Alfred Berg Aktiv	17 734 527
Sum norske aksjefond	35 492 437
Utenlandske aksjefond	Markedsverdi
Ako Global Long Only UCITS Fund DF1 NOK	7 181 893
Egerton Capital Equity Fund I NOK	7 086 139
Fundsmith Equity Fund	7 158 753
GMO Quality Investment Fund Class DH NOK	6 983 350
RBC Global Equity Focus Fund	7 017 590
SGA Global Growth Fund M USD	7 083 184
T. Rowe Price Global Focused Growth Standard	7 158 805
Ako Global Long Only UCITS Fund CF1 NOK	3 897 456
Egerton Capital Equity Fund I NOK	4 437 310
GMO Quality Investment Fund Class DH NOK	3 677 564
RBC Global Equity Focus Fund NOK Hedged	3 744 714
SGA Global Growth Fund M NOK Hedged	3 356 385
T. Rowe Price Global Focused Growth Standard Ih NOK	3 845 013
Sum utenlandske aksjefond	72 628 157
Sum aksjer og andeler	190 433 158
Rentebærende verdipapirer	Markedsverdi
Holberg Likviditet	10 259 825
Alfred Berg Nordisk Likviditet Pluss A CC R	9 910 377
Alfred Berg Nordic IG Medium Duration R	20 170 231
Alfred Berg Nordic IG Long Duration R	10 090 619
DNB Obligasjon B	9 876 774
Sum rentebærende verdipapirer	60 307 827

13. UTLÅN OG FORDRINGER

Utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	2024	2023
Innskudd hos kredittinstitusjoner	245 842	170 597
Sum utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	245 842	170 597

14. PENSJON

Varig Hadeland Forsikring er forpliktet til å ha en tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foretakets pensjonsordninger oppfyller lovens krav.

Varig Hadeland Forsikring har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor foretaket betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd. Satsene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnepensjon etter nærmere bestemte regler.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen

Alderspensjon sammen med ytelser fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør ca 70 prosent av lønn ved fratredelsesalder, forutsatt full opptjeningsstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktsmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelser. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnepensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har Varig Hadeland Forsikring pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektivavtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Aktuarielle forutsetninger

Fastsatte aktuarielle forutsetninger fremkommer av tabellen.

Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av

pensjonsforpliktelsen. Lønnsregulering, pensjonsregulering og Gregulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er satt til 4,0 prosent (3,7), og er justert for alder basert på avtagende lønnskurve.

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett). Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonteringskurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Risiko

Risiko i netto pensjonsforpliktelse er en kombinasjon av selve pensjonsordningen, pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler, finansieringsnivå og samvariasjon mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Varig Hadeland Forsikring er utsatt for finansiell risiko siden pensjonsmidlene forvaltes i Storebrand som en investeringsvalgportefølje. Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Den finansielle risikoen omfatter aksje-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko, hvorav den største risikofaktoren er renterisiko.

Finansiell risiko i pensjonsmidler estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivklassene samvarierer.

Pensjonsmidlene er høyere enn de beregnede pensjonsforpliktelsene. Imidlertid er bruken av pensjonsmidlene til å betale fremtidige premier begrenset, og det forventes at deler av overfinansieringen vil bli brukt til å øke pensjonsutbetalingene. En økning i forpliktelsene (som for eksempel som følge av rentefritak) vil bli delvis motvirket av en reduksjon i overfinansieringen. Renteoppgang leder til et fall i forpliktelsene som isolert sett kan lede til en økt overfinansiering. Risikofaktorene under må således ses i lys av overfinansieringen.

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av markedsverdivektet durasjon.

Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade».

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kredittrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kredittrisiko.

Levetid og uførhet

Levetidsforutsetningene er basert på tabellen K2013BE som rapportert av FNO (Finans Norge) AS.

Uførehyppigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførheten på lang sikt. Forekomsten av uførhet er lav sammenliknet med mange andre arbeidsgivere.

Selskapets ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuer til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer, vil

pensjonsforpliktelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i katastrofeforsikringer som gjør at selskapet får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling

De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom selskapets lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. Selskapet styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler

Pensjonsmidlene må tilfredsstillende visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil selskapet måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også selskapet få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I Storebrand måles risiko basert på krav fastsatt av Finanstilsynet i form av stresstester. Disse testene skal reflektere 99,5 prosent «value at risk». Pensjonskassen har en bufferkapitalutnyttelse på cirka 75 prosent, noe som tilsier at det ikke er krav om å tilføre pensjonsmidler for å bedre pensjonskassens soliditet.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Varig Hadeland Forsikring er som medlem i

FNO tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte. AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere.

Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningens midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. Foretaket innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av foretaket. En fordelingsnøkkel basert på foretakets andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

Oversikt pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

	Sikret 2024	Usikret 2024	Sum 2024	Sikret 2023	Usikret 2023	Sum 2023
Antall aktive medlemmer	4	1	5	4	1	5
Antall pensjonister	9	6	15	9	6	15
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen						
Pr. 01.01	16 747 647	3 306 586	20 054 233	18 778 695	3 125 906	21 904 601
Korreksjon av åpringsbalansen			0			0
Årets pensjonsopptjening	329 951	149 560	479 511	320 954	148 980	469 935
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	63 021	28 566	91 587	61 302	28 455	89 758
Rentekostnad	674 566	137 650	812 216	680 944	116 406	797 350
Aktuarielle gevinster og tap	-1 146 114	-9 540	-1 155 654	-1 141 987	-11 257	-1 153 244
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-218 684	-1 822	-220 506	-245 513	-2 150	-247 663
Virkning av den øvre grensen for eiendelen	0	0	0	0	0	0
Pr. 31.12	16 713 169	3 127 008	19 840 177	16 747 647	3 306 586	20 054 233
Beløp innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen	16 713 169	3 127 008	19 840 177	16 747 647	3 306 586	20 054 233
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-22 283 645	0	-22 283 645	-22 741 305	0	-22 741 305
Netto pensjonsforpliktelse/ (pensjonsmidler)	-5 570 476	3 127 008	-2 443 468	-5 993 658	3 306 586	-2 687 072
Virkelig verdi av pensjonsmidlene						
Pr. 01.01	22 741 305	0	22 741 305	23 751 552	0	22 337 972
Renteinntekt	952 375	0	952 375	832 631	0	832 631
Avkastning ut over renteinntekt	-1 408 864	0	-1 408 864	-572 719	0	-572 719
Bidrag fra arbeidsgiver	1 363 627	1 822	1 365 449	1 530 921	2 150	1 533 071
Utbetalte ytelser	-1 146 114	0	-1 146 114	-1 141 987	0	-1 141 987
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-218 684	-1 822	-220 506	-245 513	-2 150	-247 663
Pr. 31.12	22 283 645	0	22 283 645	22 741 305	0	22 741 305
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årets pensjonsopptjening	329 951	149 560	479 511	320 954	148 980	469 935
Rentekostnad	674 566	137 650	812 216	680 944	116 406	797 350
Renteinntekt	-952 375	0	-952 375	-832 631	0	-832 631
Arbeidsgiveravgift	63 021	28 566	91 587	61 302	28 455	89 758
Pensjonskostnad	115 164	315 776	430 940	230 570	293 842	524 412
Kostnader er innregnet i følgende regnskapslinje i resultatregnskapet						
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon for mottatt gjensikring	115 164	315 776	430 940	230 570	293 842	524 412
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/ -eiendel innregnet i andre inntekter og kostnader						
Akkumulert beløp pr. 01.01.			15 224 231			16 458 016
Avkastningen på pensjonsmidler			1 408 864			572 719
Endringer i demografiske forutsetninger			100 413			-1 247 478
Endringer i økonomiske forutsetninger			-321 623			-559 026
Virkningen av den øvre grensen for eiendelen			0			0
Akkumulert beløp pr. 31.12.			16 411 885			15 224 231
Aktuarielle forutsetninger						
Diskonteringsrente			4,30%			4,17%
Lønnsregulering			3,90%			4,00%
Endring i folketrygdens grunnbeløp			3,70%			3,90%
Pensjonsregulering			0,00%			0,00%
Øvrige spesifikasjoner						
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innskuddsbaserte pensjonsordningen			720 202			914 259
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Fellesordningen for LO/NHO			255 836			207 809
Forventet innbetaling til Fellesordningen for LO/NHO neste år			263 511			211 965
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år			1 416 809			1 363 627

15. EGENKAPITAL

Opptjent egenkapital

Naturskadefond

Driftsresultat fra den obligatoriske naturskadeforsikringen skal reguleres mot naturskadekapitalen. Naturskadekapitalen er bunden kapital og kan bare benyttes til erstatninger etter naturskader i Norge. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Garantiordningen

Avsetning til garantiordning er bunden kapital og skal gi sikkerhet for at forsikringstakerne etter direkte skadeforsikringsavtaler avsluttet i Norge mottar riktig oppfyllelse av forsikringskrav som følger av avtalen.

Fond for urealiserte gevinster

Fond for urealiserte gevinster består av investeringene i aksjer hvor urealiserte gevinster blir resultatført under andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet.

Opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital består av årets og tidligere års resultat. Inkluderer også tidligere avsetninger til sikkerhetsavsetning og aktuarielle gevinster/tap knyttet til pensjonsforpliktelse.

Andel av årets overskudd som ikke avsettes til andre egenkapitalfond, tilføres annen opptjent egenkapital. Ved underskudd blir opptjent egenkapital redusert.

Andre fond

Andre fond består av utbyttefond og Varigfondet.

16. AVSETNINGER OG ANDRE FORPLIKTELSER

	2024	2023
Brann-/naturavregning mm Gjensidige	6 002 625	4 700 639
Varigfondet - gjenstående utbetalinger av vedtatte tildeling	320 945	260 000
Skyldige forskuddstrekk og offentlige avgifter	1 081 781	1 705 796
Leverandørgjeld	2 598 681	3 387 735
Forpliktelse leieavtale	8 827 254	626 047
Påløpte, ikke betalte kostnader	2 416 215	1 776 917
Sum andre forpliktelser	21 247 501	11 827 135
Avsetning feriepenger	1 426 975	1 270 018
Avsetning arbeidsgiveravgift av påløpte feriepenger	185 952	171 169
Avsetning finansskatt av påløpte feriepenger	71 451	63 498
Sum andre påløpte kostnader	1 684 378	1 504 685

17. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det har ikke oppstått vesentlige hendelser etter balansedagen av betydning for årsregnskapet for 2024.

BDO AS
Tordenskjoldsgt. 13-15
2821 Gjøvik

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Varig Hadeland Forsikring

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Varig Hadeland Forsikring.

Årsregnskapet som består av:

- Balanse per 31. desember 2024
- Resultatregnskap, utvidet resultatregnskap for 2024
- Oppstilling over endringer i egenkapital
- Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2024
- Noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsippene.

Etter vår mening:

- Oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med aktuelle forskrifter om årsregnskap for forsikringselskaper i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til styret.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert Internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Varig Hadeland Forsikrings revisor sammenhengende i 3 år fra valget på generalforsamlingen den 08. juni 2022 for regnskapsåret 2022.

Uttalelse om årsregnskapet til Varig Hadeland Forsikring, 2024, 2025-01-07

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Forsikringstekniske avsetninger

Beskrivelse av forholdet

Brutto erstatningsavsetning er et vesentlig estimat i regnskapet. Estimater innebærer at ledelsen må bruke skjønn knyttet til vurderinger av utvikling av meldte skader som er under behandling (RBNS) og hvordan skader som er inntruffet, men som ikke er meldt til forsikringselskapet (IBNR) vil utvikle seg.

I Note 1 omtales de benyttede regnskapsprinsippene, i årsberetningen omtales forsikringsrisiko og i Note 4 spesifiseres forsikringsforpliktelsene.

Ledelsens skjønnutøvelse knyttet til beregningsmodellene, forutsetningene og estimatene er avgjørende for måling av erstatningsavsetningene, og de ble derfor et sentralt forhold i vår revisjon.

Revisjonen av forholdet

Vi har vurdert og gjennomgått etablerte kontroller innenfor skadebehandling. Vi har videre gjennomført stikkprøvebasert testing av RBNS-avsetninger pr. 31.12.2024.

Vi har innhentet aktuarfunksjonens årsrapport og vurdert resultatet av kontrollen og aktuarfunksjonens vurderinger av de forsikringstekniske avsetningene slik de fremkommer av årsrapporten.

Vi har også vurdert om noteopplysningene om erstatningsavsetninger er dekkende.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er medlem i BDO International Limited, et angitt selskap med begrenset ansvar, og er en del av det internasjonale nettverket BDO, som består av uavhengige selskaper i 100 ulike land. For årlingsregnskapet: NO 993-606-650-000.

side 2 av 3

© 2025 BDO AS. Alle rettigheter forbeholdt. BDO er et handelsmerke.

BDO

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med aktuelle forskrifter om årsregnskap for forsikringselskaper i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Alexander Hjelmtvedt
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Publisert elektronisk i 2025. BDO AS er et medlem av BDO Network of member firms.

PENNEO

Skulle du ha spørsmål om dette dokumentet eller om noe annet, kan du kontakte oss på penneo@brnno.no eller på telefonnummeret vårt kundesenter. Dette dokumentet er et elektronisk dokument som er signert med en digital signatur.

Medlemsnummeret er 958223382. Dette dokumentet er signert med en digital signatur.

Hjeltnes, Alexander Unnik
Partner

Serienummer (no_bankid): 9578-5999-4-1342370

IP: 188.95.222.222

2025-03-29 08:47:54 UTC

06.07.2025 07:37:37, 958223382, Brønnøysundregistrene, 958223382

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er sikret ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. AI-kryptografiske bevisføring er innebygd i dette PDF-en for fremtidig godkjenning.

Dette dokumentet er fers signert med et kvalifisert elektronisk segl ved bruk av et kvalifisert og et utstedt sertifikat som er fra et godkjent signertjenesteleverandør.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er signert med [Penneo A/S](https://penneo.com). Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden utdypunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signertjenesteleverandører er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

DEFINISJONER – FAGUTTRYKK

Premie

Premie er den betalingen vi mottar for å dekke en risiko.

Brutto premie

Premie som kommer enten direkte fra våre forsikringstakere, fra forsikringer vi har sammen med andre forsikringselskaper eller fra risiko vi overtar fra andre selskaper.

Premie til reassurandør

Premie til andre selskaper for at de skal overta deler av store forsikringsrisiko for oss. Vi er ansvarlig for at forsikringstakeren får full erstatning når skaden inntreffer.

Uopptjent premie

Premie som vi har mottatt, men som gjelder risiko neste år.

Endring i uopptjent premie for egen regning

Forskjellen mellom den uopptjente premie ved utgangen av regnskapsåret og den som var uopptjent da regnskapsåret begynte.

Opptjent premie for egen regning

Premie for den delen av forsikringsrisikoen som tilhører regnskapsåret.

Brutto betalte erstatninger

Omfatter direkte erstatninger til egne forsikringstakere og erstatninger på forsikringer overtatt fra andre selskaper.

Reassurandørens andel

Når skaden inntreffer, svarer reassurandørene for en del av erstatningen i forhold til den risiko de har overtatt.

Endring i oppgjorte erstatninger for egen regning

Forskjellen mellom de oppgjorte erstatningene ved utgangen av regnskapsåret og de som ennå var uoppgjorte da regnskapsåret begynte.

Erstatninger for egen regning

Erstatninger som er inntruffet tidligere år og virkelig erstatningsbeløp når skaden er ferdig oppgjort

Provisjon

Som godtgjørelse for salg av forsikringer mottar vi provisjon fra samarbeidende selskaper.

Provisjon fra reassurandører

Provisjon som vi har mottatt fra selskaper hvor vi har reassurert deler av vår risiko.

Ansvarlig kapital

Ansvarlig kapital er den kapital som kan medregnes ved beregning av kapitalkravene etter myndighetenes forskrifter. Ansvarlig kapital kan bestå av kjernekapital, tilleggskapital, samt generelle reserveavsetninger med tillegg av uspesifiserte tapsavsetninger i en overgangsperiode.

Solvenskapital

Egenkapital inkl. Naturskadefond, garantifond, sikkerhetsavsetning, reassuranseavsetning og administrasjonsavsetning.

Solvensgrad

Solvenskapital i prosent av premier for egen regning.

Bestandspremie

Totale premieinntekter innenfor brann, spesial, motorvogn og natur.

Forvaltningskapital

Sum eiendeler med tillegg av tapsavsetninger utlån.

Skadereserve

Penger avsatt til skader.

Skadeprosent

Skadeerstatninger målt opp mot opptjente premieinntekter.

Kostnadsandel

Sum driftskostnader i prosent av premier for egen regning.

VARIG
HADELAND
FORSIKRING

Sterkere sammen.

www.varighadeland.no | 61327250 | post@varighadeland.no